

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ
ПОЛИЦАЈАЦ

Београд, 2023.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације

ПОЛИЦАЈАЦ

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	1032 Заштита људи и имовине
Ниво НОКС -а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање.
Облици учења	- Формално образовање ⁴
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	- Ниво 5 НОКС-а; - Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); - Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	5412.01 Полицајац
Стандард занимања ⁵	-

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ Спроводи се у складу са Уредбом о утврђивању опасног рада за децу („Службени гласник РС“, број број 53 од 30. маја 2017.).

⁵ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Полицајац са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације Полицајац.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Полицајац обавља основне полицијске послове, послове сузбијања криминала, граничне контроле и контроле кретања и боравка странаца, као и послове из области безбедности саобраћаја на путевима, у складу са релевантном регулативом и професионалним стандардима и прописима, поштујући људска права и слободе, штитећи јавни ред и мир и безбедност свих лица и имовине.

Обучен је да: врши позорничку и/или патролну делатност; открива и хвата учиниоце прекршаја и кривичних дела; учествује у спровођењу полицијских криминалистичко-тактичких радњи; обезбеђује место догађаја кривичног дела, у складу са упутством за поступање првог полицајца; провери идентитет страних држављана и учествује у контроли пријаве, кретања и боравка странаца; комуницира са сарадницима у оквиру безбедносног сектора и прикупља обавештења у вези са прекограничним криминалом и илегалним миграцијама; врши контролу возила и возача, препозна саобраћајни прекршај; врши административно-техничку обраду података, води евиденције у складу са захтевима посла и овлашћењима.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, активно доприноси неговању културе изражавања. Продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у иницирању и реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговању толеранције, људских права и културне традиције и баштине, у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, полицајцу омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Примена законске регулативе и професионално-етичких стандарда и прописа у обављању полицијских послова;
- Обављање основних полицијских послова;
- Обављање послова откривања и сузбијања криминала;
- Обављање послова граничне контроле и контроле кретања и боравка странаца;
- Обављање послова из области безбедности саобраћаја на путевима;
- Административно-техничка обрада докумената, вођење евиденција, као и кореспонденција и комуникација у складу са захтевима посла и овлашћењима;
- Кључне компетенције.⁶

⁶ На основу: *Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета* („Службени гласник РС”, бр. 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- интерпретира законску регулативу, професионално-етичке стандарде и прописе који регулишу рад полицијских службеника, односно заштитне и истражне делатности;
- разликује основна људска права и слободе, објасни развој, положај и улогу полиције у демократском друштву, као и у заштити и поштовању људских права и слобода;
- наведе основне облике безбедносне функције државе и угрожавања њене безбедности, организацију, надлежности, улогу и значај рада Министарства унутрашњих послова Републике Србије (МУП РС) и полиције на безбедносном сектору;
- објасни структуру система националне безбедности Републике Србије, као и улогу и акте међународних организација, Европске уније, Еуропола и Интерпола у систему наднационалне и националне безбедности;
- објасни улогу полиције у предистражном, управном и прекршајном поступку, у складу са регулативом у области кривичног и кривично-процесног права, као и управног права;
- наведе врсте полицијских овлашћења, те опише услове, ограничења и санкције за прекорачење њихове примене, са аспекта обављања полицијских криминалистичко-тактичких радњи;
- опише услове, начин и технике употребе средстава принуде, у складу са позитивно-правним прописима;
- опише карактеристике и начин употребе опреме и оружја које користе полицајци „опште надлежности“;
- објасни дужности позорника, улоге вође патроле и пратиоца у патроли;
- опише процедуре, организацију и улогу органа за одржавање јавног реда и мира, утврђених у складу са позитивно-правним прописима, као и поступке и надлежност полицијских службеника, те примену мера у обезбеђивању јавних окупљања и спречавању насиља и недоличног понашања на јавним скуповима, спортским и другим приредбама;
- опише поступак вансудског намирења и улогу полицијских службеника у њему;
- објасни врсте послова детектива и приватног обезбеђења, овлашћења службеника обезбеђења и овлашћених полицијских службеника МУП-а РС, у вршењу надзора над спровођењем прописа о детективској делатности и приватном обезбеђењу;
- објасни поступак пружања прве помоћи и имобилизације повређеним лицима (жртвама саобраћајних несрећа и другим повређеним лицима);
- објасни поделу криминалистике, криминалитета и појам делинквенције, те објасни девет основних питања криминалистике;

Знања

- наведе релевантне психолошке аспекте емоционалног реаговања у професионалној ситуацији и објасни значај психолошких механизма као битног фактора у поступању у професионалним ситуацијама;
- опише методологију оперативног рада у области превенције и сузбијања криминала, укључујући поступке: пријема и поступања по кривичној пријави и лицима оштећеним кривичним делом; начине прикупљања обавештења и доказа за кривично дело, као и заштиту трагова кривичних дела; потражне делатности; увиђаја, обезбеђења места догађаја и његове криминалистичке обраде, као и утврђивања услова за криминалистичко-форензичку регистрацију;
- објасни задатке и поступак првог полицајца на месту кризне ситуације;
- објасни значај оперативног извештаја и оперативне информације, као и улогу полицијских службеника у полицијско обавештајном моделу;
- објасни стандардне процедуре и тактичка правила код полицијског хапшења, поступања и саслушања осумњиченог лица након хапшења, као и услове и начин примене полиграфског тестирања;
- објасни стандардне процедуре, криминалистичко-тактичка правила и поступак претресања стана и других просторија у складу са позитивно-правним прописима;
- објасни циљ и фазе криминалистичке обраде, мере и радње које се предузимају у циљу расветљавања кривичних дела, као и поступак подношења кривичне пријаве;
- објасни улогу и организацију граничне полиције;
- опише полицијска овлашћења, мере и поступке које се предузимају приликом граничне провере, надзора и повреде државне границе, као и контроле кретања и боравка странаца;
- опише систем и послове безбедности саобраћаја, као и правила друмског саобраћаја и понашање различитих категорија учесника у саобраћају;
- опише место и улогу саобраћајне полиције, односно поступке и мере полицијског службеника током контроле и регулисања саобраћаја на путевима, као и обезбеђења места саобраћајне незгоде;
- објасни начин вођења службене евиденција и коришћења база података (Јединствени информациони систем МУП-а РС и др.) у области унутрашњих послова, поштујући заштиту података о личности;
- опише структуру, сврху и начин попуњавања прописаних евиденција: записника, извештаја и образаца (образаца „ПНС“, „ПН“, „ПП“, „ПМО“, извештај о хапшењу и спровођењу ухапшеног лица и др.)

Знања	<ul style="list-style-type: none"> - објасни правила службене кореспонденције у Министарству унутрашњих послова Републике Србије и комуникације између државних органа, као и поступање са документима различитог степена тајности докумената; - објасни основне врсте, карактеристике, елементе и законитости комуникације, као и примену специфичних техника у службеној комуникацији.
Вештине	<ul style="list-style-type: none"> - врши позорничку и/или патролну делатност, односно осматра и прикупља податке и обавештења о појавама и активностима које могу бити извор угрожавања јавног реда и безбедности људи и имовине, те уочава лица склона нарушавању јавног реда и угрожавању безбедности људи и имовине; - открива и хвата учиниоце прекршаја и кривичних дела из области јавног реда и мира, те предузима неопходне полицијске мере и радње у складу са овлашћењима и прописима о јавном реду и миру; - учествује у пружању полицијске помоћи у извршењима и поступцима вансудског намирања; - поступа у формацији основних стројева јединица полиције за интервенцију и учествује у успостављању јавног реда и мира нарушеног у већем обиму у саставу јединице полиције, у обезбеђењу личности, објеката, органа и простора; - врши надзор над спровођењем прописа о приватном обезбеђењу и прописа о детективској делатности; - учествује у спровођењу полицијских криминалистичко-тактичких радњи; - примењује правилно и безбедно полицијска овлашћења и средства принуде, у складу са позитивно-правним прописима, истовремено примењујући мере безбедности; - користи заштитну опрему, те правилно и безбедно рукује опремом и оружјем које користе полицајци „опште надлежности“, у складу са позитивно-правним прописима; - пружа прву помоћ, врши третман збрињавања најчешћих хитних стања, правилно извлачење, померање преношење, транспорт повређеног, те обезбеђује лекарску помоћ повређеним лицима; - примењује поступке конструктивног реаговања у ситуацијама фрустрација и конфликта, те посебне технике поступања са припадницима рањивих група; - учествује у пријему и поступању по кривичној пријави, у потражној делатности, те предузима почетне мере по пријему пријаве о нестанку лица; - предузима мере и радње „првог полицијског службеника“ и обезбеђује место догађаја кривичног дела (и на месту кризне ситуације), као и након откривеног кривичног дела, у складу са упутством за поступање првог полицајца;

Вештине

- користи оперативне везе, прикупља безбедносно интересантне податке и сачињава оперативни извештај или оперативну информацију;
- учествује у хапшењу и спровођењу ухапшеног лица;
- учествује у претресању стана и других просторија, те спроводи поступке у складу са позитивно-правним прописима;
- састави кривичну пријаву и извештај као допуну кривичне пријаве;
- извршава задатке дубинског надзора државне границе и предузима мере и радње у случају граничних инцидената и других повреда државне границе;
- провери идентитет страних држављана и учествује у контроли пријаве, кретања и боравка странаца;
- комуницира са надређенима и полицијским службеницима граничне полиције у оквиру безбедносног сектора и прикупља обавештења у вези са прекограничним криминалом и илегалним миграцијама;
- регулише саобраћај применом прописаних знакова (покретима руку и положајем тела, звучном и светлосном сигнализацијом), зауставља и усмери возило ван коловоза, те врши контролу возила и возача;
- препозна саобраћајни прекршај, одреди правну квалификацију прекршаја и обезбеди писмена, евиденције и доказе о учињеном прекршају, те по потреби привремено искључи возача или/и возило из саобраћаја, у складу са позитивно-правним прописима;
- обезбеђује место и спроводи прописане поступке у случају незгоде, те регулише саобраћај на месту саобраћајне незгоде;
- управља службеним моторним возилом у складу са позитивно-правним прописима.
- врши административно-техничку обраду података, води евиденције, припрема и израђује анализе, извештаје и информације у складу са захтевима посла и овлашћењима;
- спроводи поступке и води прописане евиденције у оквиру система за управљање документима, те врши распоређивање, отпрему и доставу документације и поште у складу са прописима;
- примењује правила службене кореспонденције у Министарству унутрашњих послова;
- комуницира и информише грађане о питањима из делокруга свог рада, те спроводи активности на превенцији прекршаја, кривичних дела и других прекршаја;
- примени методе и технике ефикасне вербалне и невербалне комуникације, те демонстрира вештине конструктивне комуникације са особом која се понаша насилно;

Вештине	<ul style="list-style-type: none"> - води интерну и екстерну службену комуникацију са државним и другим органима који имају јавна овлашћења по налогу претпостављеног, као и пословну и службену кореспонденцију са физичким и правним лицима; - делотворно комуницира на матерњем и једном страном језику, укључујући коришћење стручне терминологије; - ефикасно примењује прописане мере безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара за полицајца.
Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља послове у складу са законском регулативом, професионално-етичким стандардима, националним и међународним позитивно-правним прописима којима се уређује рад полицијских службеника, односно заштитне и истражне делатности; - поштује и уважава људска права и слободе приликом обављања полицијских послова, примене полицијских овлашћења, спровођења полицијских криминалистичко-тактичких радњи и употребе средстава принуде; - увиђа значај заштите и поштовања права и слобода, сигурности и неповредивости особе, обезбеђивања јавног реда и мира, те служења заједници и пружања заштите свим лицима и имовини; - поштује различитости појединаца по питању расе, пола, националне припадности, односно различитости које проистичу из друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења или опредељења, рода и родног идентитета имовног стања, културе, језика, психичког или физичког инвалидитета; - поштује начела законитости, професионализма и хитности поступања у поступку са малолетним лицем, као и обазривост у примени мера и радњи према малолетним лицима; - континуирано одржава физичку спремност и унапређује одбрамбене технике, те испољава позитиван однос према значају очувања и унапређења психо-физичког здравља, као услова за ефикасно обављање полицијског посла; - поштује кодекс полицијске етике и "златно правило моралности", начело деполитичности, те се супротставља сваком акту корупције, дискриминације, тортуре, нечовечних и понижавајућих поступака; - поштује достојанство, углед, част и права ухапшеног лица, укључујући "претпоставку невиности" као један од основних принципа поштовања људских права, те се негативно односи према сваком облику самовољног хапшења; - примењује поступке контроле емоционалних реакција у професионалном контексту, те конструктивног реаговања у ситуацијама фрустрација и конфликта;

Способности
и ставови

- испољава аналитичност, прецизност, објективност, иницијативност, самопоуздање и самокритичност при обављању посла;
- ефикасно примењује ИКТ и дигиталне уређаје и опрему у реализацији задатака, вођењу документације и евиденција, као и за претрагу и обраду података у базама података у оквиру основних полицијских послова, послова сузбијања криминала, граничне контроле и контроле кретања и боравка странаца, и безбедности саобраћаја на путевима;
- прилагођава се променама у радном процесу, уочава проблеме и учествује у њиховом решавању, и у оквиру нестандардних послова;
- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- активно и одговорно учествује у целоживотном учењу и каријерном развоју кроз усавршавање и стицање полицијских чинова/звања, те негује истраживачки приступ раду и учењу;
- продуктивно сарађује са надређенима и сарадницима и доприноси култури уважавања, сарадње и тимског духа;
- испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја и опреме које користи при обављању посла;
- испољава одговоран однос према здрављу и заштити околине и спреман је да се на том пољу ангажује.

Начин провере
остварености
исхода учења

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је описно и бројчано.

Бројчане оцене ученика су:

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2) и
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).

Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), <p>а изузетно одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), <p>односно</p> <ul style="list-style-type: none"> - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. <p>За наставника практичне наставе одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или - нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе ⁷

⁷ На основу Одлуке о оснивању Средње школе унутрашњих послова „Јаков Ненадовић“, („Службени гласник РС“, бр. 4/23).